

IRENE JA RUBEN JAARIN RAHASTO

Yrittäminen elämäntapana

Rahasto perustuu Jaarin perheen 1991 tekemään lahjoitukseen, jota yksityiset ja yhteisöt ovat myöhemmin kartuttaneet kauppaneuvos Ruben Jaarin elämäntyön kunniaksi. Rahasto tukee ikääntyneiden hoitoa ja sellaista geriatrian tutkimusta, joka parantaa heidän elinolosuhteitaan ja ihmisarvoaan.

Ruben Jaari oli suomalaisen vaatetusalan ja vähittäiskaupan vaikuttavimpia hahmoja. Hän loi persoonallisuudellaan ja suurella innovaatiokyvyllään perustan elämäntyönsä, Pukevan, menestykselle.

Ruben (Robert) Jaari (21.1.1906–15.8.1991, vuoteen 1936 Jankelow) syntyi ja eli koko elämänsä Helsingissä. Hänen vanhempansa olivat kauppias Samuel Jankelow ja Lena Orscholik. Perheessä oli Rubenin lisäksi pojat Sender, David ja Fabian (Fajo). Yrittäminen oli perheen elämäntapa. Isoäiti piti vaatekojua Helsingin Narinkka-torilla, ja isällä oli vaatekauppa Annankadulla.

Ruben Jaari sai sähköinsinöörin koulutuksen Saksassa, mutta liike-elämä veti häntä puoleensa. Hän palasi Suomeen ja perusti veljensä kanssa kappatehtaan ja oman liikkeen, Kappa-Keskuksen, jonka liikepaikaksi hän valitsi Kaisaniemenkadun. Hän oli havainnut sen vilkkaaksi, tulevaisuuden kauppakaduksi.

”Liike-elämä vaatii nopeita ja rohkeita käännöksiä”, oli Ruben Jaarin mielipide. Sodan jälkeen, kun materiaaleista oli kova puute, hän keksi värjätä harmaata manttelikangasta muotiväreillä – ja takkien menestys oli taattu. Uudesta materiaalista, plastiikasta, Jaari sai idean valmistaa sadetakkeja, ja Kappa-Keskus sai menestysartikkelin: jono kiemurteli pitkin Kaisaniemenkatua. Jaari aloitti muotinäytökset yleisölle 1949, mikä osoittautui valtavaksi menestykseksi. Kappa-Keskus alkoi 1950-luvulla kasvaa suureksi koko perheen tavarataloksi, Pukevaksi. ”Naiset ovat tärkeimpiä. Kun voittaa puolelleen naiset, voittaa koko maa-

Jaarit perhekuvasa. Kuva: Kultala/Suomen valokuvataiteen museo

ilman. Kun naiset uskovat johonkin, he puhuvat miehet ympäri”, Jaari uskoi.

Ruben Jaari oli Vaatetusteollisuuden Keskusliiton eli VATEVAN ja Kaisaniemen Kauppakadut ry:n perustajajäsen. Hänelle luovutettiin Suomen Työn Liiton kultainen ansiomerkki 1968. Seuraavana vuonna hän sai kauppaneuvoksen arvonimen. Ruben Jaarille myönnettiin Valtakunnallinen yrittäjäpalkinto 1973 ja Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan 1. luokan ritarimerkki 1974.

Rena Irene Friedländer (24.7.1916–30.3.1998) ja Ruben Jaari avioituivat 1939 lyhyen seurustelun päätteeksi. Ruben Jaari oli ollut Riiassa tutustumassa tekstiilitehtaisiin ja tavannut Irenen, riikalaisen tekstiilisuvun tyttären. Irene Jaari työskenteli Pukevan naisten osaston päällikkönä, mutta pysytteli mielellään taka-alalla. Aviopuolisot täydensivät toisiaan: Ruben Jaari visioi, kehitti uutta ja innosti muitakin samaan, Irene Jaari siivilöi, kontrolloi, arvioi ja teki laskelemia. Irene oli Ruben Jaarin tärkein luottohenkilö. Heille syntyi kolme lasta: Rea, Ray ja Ralph.

Osuuskunta Sigillum/Seija A. Niemi

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.